Cena 6 hal.

Nr. 672 Kraków, Czwartek 16. Grudnia 1915. Rok XXIII

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., z odnoszenie do domu dopłaca się 90 hal. miesięcznie.

Na prowincyi miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 h., z jednorazową przesyłką 2 kor. 70 h.

Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 80 h., z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckiem kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 halerzy.

Cena numeru pojedynczego 6 halerzy.

GŁOS NARODU

Wychodzi trzy razy dziennie.

WYDANIE PORANNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadsyłać należy franko do Administracyi „Głosu Narodu". — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyi przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcya nie zwraca.

ADRES RED: Ul. św. Tomasza l. 35: Telefon redakcyjny Nr 190. — Telefon administracyi i drukarni Nr 2344. Adr. telegr.: „Głos Narodu" Kraków.

OGŁOSZENIA (Inseraty) przyjmuje Administracya „Głosu Narodu" ulica św. Tomasza L. 35. — Od wiersza drobnem pismem (petit) 20 halerzy, układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 90 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. Nekrologi itd. po 80 halerzy od wiersza. Komunikaty prywatne po kronice: 1 korona od wiersza. — Załączniki do „Głosu Narodu" prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p. przyjmuje się za cenę 2 koron od 100 egz. dla zamiejscowych, po 1 koronie od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów. ZAMIEJSCOWE ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: We Lwowie biuro dzienników M. Sokołowski ul. 3-go Maja, K. Buchstab ul. Karola Ludwika. W Przemyślu biuro dzienników J. Grodecka, M. Wall, E. Billet. W Podgórzu Poturalski. W Rzeszowie księgarnia W. Uzarskiego. W Stanisławowie księgarnia Jasielskiego. Stryj. W. Kurkowski biuro dzien., E. H. Wagmann biuro dzien. Kołomyja Doliński Feliks, drukarnia ul. Kościuszki Nr 8. W Tarnowie M. Rockach biuro dzien. W Nowym Sączu T. Jakubowska księg., Pisz Roman księg., M. Bysiek główna trafika, Lustig Szymon biuro dzien., Kornfeld biuro dzien. W Nowym Targu B. Massatach księg. Zakopane Księgarnia odhalańska, Głuszek, Zwoliński. We Wiedniu Haasenstein i Vogler A. G. Wien I/1, M. Dukes Nachf., Schalek, E. Braum Wien I., R. Mosse Wien II. W Berlinie Friedl S. A. Joessel. W Budapeszcie F. E. Goe. W KRÓLESTWIE POLSKIEM: Sandomierz W. Chodakowska księgarnia. Kielce Kiebabczy biuro dzien. Lublin Gł. trafika. W Miechowie J. Masłowski księg. i czytelnia.

Biuletyn austro-węgierski.

Urzędowo ogłaszają. dnia 15. grudnia. **Wiedeń**, 16. grudnia.

Wschodni teren.

Żadne szczególne wydarzenia.

Włoski teren wojenny.

Położenie niezmienione.

Południowo-wschodni teren.

Wojska austro-węgierskie generała Koevessa, które posuwają się z Plevlje, zajęły wczoraj czarnogórskie stanowiska także na południe od Vrana gora w całej szerokości.

Jedna kolumna w pościgu dotarła aż do wąwozu Tara i rozpędziła koło Glibaci nieprzyjacielski batalion.

Inne wojska dotarły aż do Grabu.

Na wzgórzach bezpośrednio na wschód od Berane walczą z Czarnogórcami obok naszych oddziałów także Muzułmanie i Albańczycy.

Liczba wczoraj wziętych do niewoli wynosiła 340 żołnierzy i 150 obowiązanych do służby wojskowej.

Zastępca szefa sztabu jeneralnego v. Hoefer, polny marszałek porucznik.

Glibaci, nad rzeką Tarą, 18 km na płd.-zachód od Plevlje, a 22 km od wschodniej granicy Czarnogóry. **Grab** nad rzekę Komarnicą, 27 km na południe od północnej granicy Czarnogóry. **Berane,** nad Limem 22 km na płd.-zachód od wschodniej granicy Czarnogóry a 40 km na północ od Ipeku. Przyp. Red.).

Bułgarzy wstrzymali pościg.

Sofia (Tel. B.). Doniesienie agencyi bułgarskiej. Urzędowe uwiadomienie o operacyach z dnia 14. grudnia brzmi:

Anglicy i Francuzi wyparci zostali na terytoryum greckie.

Wojska nasze znajdują się nad granicą grecką i na razie wstrzymały pościg za nieprzyjacielem. Na całym froncie panuje spokój.

Wzięliśmy 1234 jeńców, w tem 18 oficerów, zdobyliśmy 14 dział, 62 wozów z amunicyą, 10 wozów sanitarnych i wiele materyału wojennego.

Odtąd sztab generalny wydawać będzie sprawozdania tylko w tych dniach w których będą do ogłoszenia znaczniejsze operacye.

Strefa neutralna.

Sofia. (T. B.) Agencya bułgarska. Skoro wojska bułgarskie po zajęciu Monastyru i Rezny zbliżyły się do granicy greckiej, rząd bułgarski kierując się życzeniem, by wykluczyć wszelką możliwość zajścia między bułgarskiemi strażami przedniemi a greckiemi strażami granicznemi, uczynił rządowi greckiemu propozycyę, by stworzyć strefę neutralną w ten sposób, iżby wojska cofnęły się na przestrzeni 2 kilometrów od linii granicznej. Od rządu greckiego właśnie nadeszła odpowiedź, że rząd grecki przyjmuje propozycyę bułgarską i że minister wojny wydał greckim władzom konieczne rozkazy, by porozumiały się z bułgarskimi oficerami co do utworzenia strefy neutralnej.

Potwierdzenie ze strony greckiej.

Ateny (Tel. B.). Agencya Havasa. Urzędowy komunikat zaprzecza doniesieniu, jakoby Bułgarzy wtargnęli na teren grecki i stwierdza, że koła rządowe żywo zajmują się położeniem wytworzonem przez odwrót sojuszników na terytoryum i zbliżenie się wojsk bułgarskich i niemieckich ku granicy greckiej. Rząd grecki z uwagą śledzi bieg wypadków i jest gotów wydać wszelkie zarządzenia, którychby wymagały wyższe interesy kraju.

Odpowiedź na notę amerykańską

Wiedeń. (T. B.) W nocie którą c. i k. minister spraw zagranicznych przesłał ambasadorowi Stanów Zjednoczonych Ameryki, Penfieldowi, pod datą 14. bm. w odpowiedzi na notę amerykańską, zaznacza rząd austro-węgierski, że na razie nie przesądzając szczegółowego merytorycznego traktowania noty amerykańskiej, widzi się zniewolonym zauważyć, że z ostrego tonu, w jakim rząd amerykański uważał za stosowne zganić postępowanie komendanta dotyczącej łodzi podwodnej i ze stanowczości, z jaką rząd amerykański zgłasza swe żądania pod adresem c. i k. rządu, możnaby wnioskować, iż rząd amerykański dokładnie zna faktyczne okoliczności wypadku i na tem opiera swe wywody. Zawarte jednakże w nocie przedstawienie stanu rzeczy pozostawia liczne wątpliwości co do tego. Nawet gdyby to przedstawienie rzeczy było w wszystkich punktach trafnem i gdyby przy osądzaniu wypadku oparto się ściśle na zapatrywaniu prawnem, to przecież i wtedy nie byłoby dostatecznej podstawy obwiniać komendanta statku wojennego, czy też c. i k. rząd. Rząd amerykański zaniedbał wymienić nazwiska osób, na których zeznania się powołuje, a którym widocznie zamierza dać większą wiarę, niż komendzie c. i k. floty. Także co się tyczy liczby i nazwisk i bliższego losu obywateli amerykańskich, którzy w chwili krytycznej znajdowali się na pokładzie parowca, nota nie daje żadnego wyjaśnienia.

C. i k. rząd gotów jest mimo to w zasadzie rozpocząć w tej sprawie wymianę zdań z rządem amerykańskim, musi jednakże przedewszystkiem poruszyć kwestyę, dlaczego rząd amerykański żądania zawartego w swej nocie nie uzasadnił prawniczo, a zamiast tego powołał się na wymianę not, którą w innych sprawach z innym rządem prowadził. C. i k. rząd nie może pójść tą drogą za gabinetem waszyngtońskim zwłaszcza, że nie posiada żadnych autentycznych wiadomości o szczegółach korespondencyi rządu amerykańskiego i nie podziela zdania, żeby znajomość tej korespondencyi wystarczyła c. i k. rządowi w wypadku, który wedle informacyi c. i k. rządu w istocie całkiem inaczej się przedstawia, niż wypadek czy też wypadki, do których rząd amerykański czyni alluzye.

Rząd amerykański sądził, że musi również wskazać na stanowisko, jakie gabinet berliński w wyż wymienionych notach zajął. C. i k. rząd nie znajduje w nocie rządu amerykańskiego żadnego punktu oparcia lub wytłumaczenia, w jakim zamiarze uczyniono to odwołanie się. Jeżeli jednak rząd amerykański miał tu na celu wyrazić przekonanie, jakoby dla c. i k. rządu co do prawniczego osądzenia omawianej sprawy istniał jakikolwiek precedens, to c. i k. rząd dla zapobieżenia nieporozumieniom musi oświadczyć, że naturalnie zastrzega sobie zupełną swobodę wyrażania przy dyskusyi nad wypadkiem „Ancony" swego własnego zapatrywania prawnego.

Z Grecyi.

Grecya a Turcya.

Frankfurt. (T. B.) „Frankfurter Zeitung" donosi z Konstantynopola: Za oznakę pomyślnego położenia politycznego uważać należy, że nieobecny w Konstantynopolu prawie od roku generalny konsul grecki tutaj powrócił, oraz że nieobsadzony od wiosny posterunek posła będzie znów obsadzony. Zamianowanie tym posłem Kallerghisa nastąpi wkrótce.

W Salonikach.

Konsulaty państw centralnych.

Frankfurt. (Tel. pryw.) „Frankf. Ztg." donosi, że rządy entente domagają się usunięcia konsulatów austro-węgierskich i niemieckich w Salonikach. Grecki gubernator odrzucił to żądanie, a greckie władze wojskowe uczyniły wszystko dla ich ochrony. Zachodzi jednak obawa gwałtu ze strony entente.

Sprawa fortyfikacyi.

Medyolan. (T. B.) „Secolo" donosi z Saloník, że tamtejsze greckie fortyfikacye nie zostały oddane Francuzom i Anglikom i że wojska greckie, mimo użalania się Francuzów i Anglików, używają w szerokiej mierze kolei.

Serbscy zbiegowie.

Wiedeń. (Tel. pryw.) „Die Zeit" donosi, że wedle wiadomości w „Times" zbiegowie serbscy, którzy przybyli do Salonik, znaleźli pomieszczenie w tamtejszych szpitalach i namiotach. Część ich ma być przewieziona na jedną z wysp egejskich. Zdolni do służby wojskowej zostali wcieleni do armii.

Na morzach.

Ujęcie angielskiego kuryera.

Berlin. (Tel. pryw.) „Berliner-Tageblatt" podaje następujące urzędowe doniesienie angielskie: Poseł obwodu Holderness w Yyorkshire, kap. Stanley Wilson i były ang. attache wojsk. w Sofii Colonel Napier zostali ujęci na pokładzie greckiego parowca „Spezzia" w podróży z Grecyi do Anglii w pobliżu wyspy Zante i przewiezieni na austro-węgierską łódź podwodną, która zatrzymała „Spezzię". Jadący z nimi pewien oficer ang. Czerwonego Krzyża został puszczony wolno.

Sejm węgierski.

Wydatna pomoc dla urzędników.

Budapeszt (Tel. B.). Sejm przyjął dziś między innemi przedłożenie w sprawie zasiłków wojennych dla urzędników z kilku zmianami, na które się rząd zgodził, między innemi tę, że dla służby kolejowej wstawiona będzie suma 18.750.000 koron. Minister skarbu Teleszky w ciągu dyskusyi oświadczył, że przedłożenie dotyczy także wszystkich działów ministerstwa oświaty, więc że także nauczyciele ludowi będą z niego korzystali. Potem załatwiono przedłożenie w sprawie uzupełnienia ustawy o rozporządzeniach wyjątkowych podczas wojny. Sprawozdawca podkreślił, że poczynione w czasie wojny doświadczenia wykazały konieczność rozszerzenia pełnomocnictw rządu dla wydawania zarządzeń wyjątkowych. Przedłożone postanowienia mają umożliwić rządowi zabezpieczenie w większej niż dotąd mierze ogólnego zaprowiantowania. Dotyczą one produkcyi, handlu pośredniego i konsumcyi. Nadto podwyższone będą kary za nieprawne wzbogacenie się jakoteż udaremnianie rekwizycyi.

Sejm Rzeszy.

W sprawie Alzacyi i Lotaryngii.

Berlin (Tel. B.). Na dzisiejszem posiedzeniu wzmocnionej komisyi budżetowej parlamentu poruszono w sposób poufny sprawę, czy stanowisko prawnopaństwowe Alzacyi i Lotaryngii w łonie państwa niemieckiego ma się ułożyć odmiennie od stanu dotychczasowego. Zastępca kanclerza złożył oświadczenie, że sprawą tą kanclerz zajmował się w konferencyach z kierującymi ministrami poszczególnych państw związkowych, lecz konferencye te nie doprowadziły do żadnego konkretnego programu. Rada związkowa kwestyą tą wogóle się nie zajmowała, przedstawiciel rządu nie jest więc w możności zająć imieniem kanclerza państwa dla rządów związkowych żadnego stanowiska.

Niezgoda wśród socyalistów niemieckich.

Berlin (Tel. B.). Według „Vorwaertsu" 65 członków partyi socyalno-demokratycznej jest za uchwaleniem nowego przedłożenia dziesięcio miliardowego, a 41 przeciw.

Izba gmin.

Londyn. (T. B.) Na posiedzeniu poniedziałkowem izby niższej podsekretarz lord Robert Cecil, odpowiadając na pytanie, oświadczył, że rząd zamierza udzielić Czarnogórze pożyczki na zakupno środków żywności. Premier Asquith oświadczył, że rząd nie zamierza proponować zniżenia płacy ministrów ani poborów poselskich. Naczelny sekretarz dla Irlandyi Birell powiedział, że nie leży w interesie publicznym podawać do wiadomości jakie środki będą użyte przeciw próbom utrudniania poboru rekruta w Irlandyi. Asquith na różne pytania oświadczył, że umowa urzędu spraw zagranicznych z krajami neutralnymi nie jest bynajmniej zmianą polityki angielskiej ani przyznaniem rządu, żeby blokada nie mogła być przeprowadzona.

Londyn. (T. B.) Reuter. W izbie niższej oświadczył podskretarz parlamentu Tennet, że generał Smith Dorrien obejmuje komendę nad wojskami w Afryce wschodniej. Tennant oświadczył dalej, że obecnie przebywa w Anglii 21.205 jeńców wojennych, pojmanych przez wojska angielskie.

Londyn. (T. B.) Reuter. Izba niższa przyjęła w drugiem czytaniu bil przedłużający okres prawodawczy obecnego parlamentu. Rząd domagał się kredytu uzupełniającego dla dalszego miliona żołnierzy, dzięki któremu siła wojska wzrośnie na 4 miliony ludzi.

Z Rosyi.

Wstrzymanie ruchu telegraficznego.

Kopenhaga (Tel. B.). „Politiken" pisze: Donosiliśmy już, że w ostatnich czasach w Szwecyi i ludzie nie otrzymują żadnych telegramów z Rosyi. Tosamo jest i w Danii. Z głównego urzędu telegraficznego otrzymaliśmy następujące wyjaśnienie: W ostatnich dniach z Rosyi nie wypuszcza się żadnych telegramów prywatnych, a tylko telegramy służbowe. O powodach nie otrzymaliśmy żadnego doniesienia.

Duńskie stacye telegraficzne przyjmują telegramy stąd do Rosyi, nie obejmując jednak odpowiedzialności za ich doręczenie.

Wojska rosyjskie odchodzą z Besarabii.

Wiedeń (Tel. pryw.). „Die Zeit" donosi, że odeszły już z nad granicy rumuńskiej nagromadzone tam dotąd wojska rosyjskie.

Odznaczenie Pawła Doumera.

Petersburg (Tel. B.). Agencya petersburska. Car przyjął byłego ministra francuskiego Pawła Doumera w obozie carskim, i nadał mu order Białego Orła.

Duma i sejm fiński nie zbiorą się.

Kopenhaga (Tel. B.). „Berlinske Tidende" donoszą, że dzienniki fińskie zawierają wiadomość, iż sejm fiński zarówno jak i duma nie zbiorą się i że sesya sejmu taksamo jak sesya dumy odroczona została na czas nieokreślony.

Wiadomości telegraficzne

„Głosu Narodu" z dnia 16. grudnia 1915.

Powrót niemieckich attaches.

Wiedeń (Tel. pryw.). Dzienniki przynoszą wiadomość z Hagi, że attaches niemieccy Boy-Ed Papen w dn. 28 bm. powrócą do Niemiec.

Notaryusze a rozporządzenie o należytościach.

Wiedeń. (T. pryw.). Austryacki związek notaryuszy złożył w ministerstwie skarbu w sprawie nowych należytości skarbowych memoryał, obejmujący szczegółowe wnioski w celu ochrony ludności jak również samego zawodu notaryuszy.

Ameryka zbroi się.

Waszyngton (Tel. B.). Sekretarz marynarki poparł w rocznem sprawozdaniu pięcioletni program budowy, który obejmuje dziesięć dreadnaughtów, sześć krążowników bojowych, dziesięć krążowników wywiadowczych, pięćdziesiąt kontrtorpedowców, piętnaście łodzi podwodnych do służby na pełnem morzu i 85 wybrzeżnych łodzi podwodnych, a nadto sześć milionów dolarów na służbę lotniczą.

W sprawie moratoryum.

Odrzucenie wniosków krakowskiej izby handlowej.

Wiedeń (Tel. B.). Z sekretaryatu Koła polskiego donoszą nam, że na odbytej dnia 14. bm. ankiecie w ministerstwie sprawiedliwości zastępcy Koła zajęli stanowisko zgodne z jednomyślną uchwałą, powziętą na konferencyi odbytej u prezesa Koła 22. listopada r. b. i domagali się przedłużenia moratoryum bez zmiany, a to ze względu na ciężkie położenie kraju i zupełnie nieuporządkowane stosunki gospodarcze.

Zastępcy interesentów krajów zachodnio-austryackich zażądali koniecznie ogólnego zwinięcia moratoryum w Galicyi zachodniej, a zwijania indywidualnego w Galicyi wschodniej.

Zastępcy izby handlowej i przemysłowej krakowskiej, pp. Bazes i Epstein sprzeciwili się żądaniom przedstawicieli Koła polskiego i twierdzili, że w okręgach sądów obwodowych w Krakowie, Nowym Sączu i Wadowicach stosunki ekonomiczne są bardzo pomyślne, w szczególności, że miasto Kraków nie ucierpiało wskutek ewakuacyi, przeciwnie wskutek przemarszu wojsk mieszkańcy robili bardzo dobre interesy i rozporządzali znaczną gotówką, a mimo to długów swych nie płacą. Zastępcy krakowskiej izby handlowej zaproponowali zatem, aby ogólnie nałożono obowiązek spłaty 20% sum dłużnych i to już z dniem 15. lutego 1916., za pierwszy kwartał, na dalsze zaś kwartały domagali się jeszcze wyższej raty.

Przedstawiciele Koła polskiego sprzeciwili się stanowczo przeprowadzeniu ogólnego zwinięcia, wobec czego wnioski izby handlowej upadły, a rozpoczęto dyskusyę nad ewentualnymi wnioskami Koła polskiego co do zwijania indywidualnego. W dyskusyi tej przedstawiciele Koła oświadczyli, że przedewszystkiem wyłączony być musi ściślejszy okręg wojenny a dla obrony dłużnika nawet i przy zwijaniu indywidualnem wyznaczyć należy najwyższą kwotę spłat kwartalnych, jaką sędzia w swojem orzeczeniu może ustalić. Wedle tego wniosku wierzyciel domagający się zapłaty musi na swój koszt przedewszystkiem odnieść się do sędziego, urzędującego w miejscu zamieszkania dłużnika, musi przedstawić dowody, że dłużnik jest w możności płacenia a dopiero gdy sędzia w orzeczeniu swojem uzna dowody te za dostateczne, wierzyciel będzie mógł zażądać od dłużnika spłaty długu w wysokości, którą sędzia oznaczy i w terminach, które sędzia ustali. Dopiero po nastaniu prawomocności takiego orzeczenia sędziowskiego może wierzyciel wnieść skargę do właściwego sądu o zapłatę dotyczących rat.

Co do terminu, od którego spłaty mają się rozpocząć i co do wysokości spłat ratalnych, zdania na konferencyi były podzielone. Zastępcy wierzycieli zachodnio-austryackich oraz krakowskiej izby handlowej domagali się spłaty jak najprędzej i conajmniej 20% dłużnej sumy już w pierwszym kwartale. Przedstawiciele Koła oświadczyli, że położenie gospodarcze kraju nie pozwala na większą spłatę jak 10% w pierwszym kwartale i jako nieodzowny warunek wprowadzenie w życie zwijania indywidualnego postawili jak najdalsze przesunięcie pierwszego terminu spłaty oraz maximum 10% w pierwszym kwartale. Wnioski te poparli zastępcy krajowych instytucyi finansowych.

Na konferencyi odczytał zastępca rządu pismo wydziału krajowego, wystosowane wprost do ministerstwa sprawiedliwości, w którem z inicyatywy patronatu spółek raiffeisenowskich wydział krajowy domaga się zwinięcia moratoryum dla kas raiffeisenowskich.

Jest uzasadniona nadzieja, że życzeniom Koła polskiego co do warunków indywidualnego zwijania moratoryum rząd uczyni zadość.

* * *

(Już drugi raz staje krakowska izba handlowa w rażącej sprzeczności z zapatrywaniem przedstawicieli polskich instytucyi finansowych, a to wbrew żywotnym interesom kraju naszego. Wprawdzie poraz drugi nieobywatelskie wnioski krakowskiej izby handlowej upadły, niemniej jednak pouczającem jest, że krakowska izba handlowa, której przedstawicielami byli w tym wypadku jej członkowie Gerson Bazes i Juda Epstein, przyjęła punkt widzenia Creditoren-Vereinu. Przyp. Red.).

KRONIKA

Karta pamiątkowa Czerwonego Krzyża, o której pisaliśmy niedawno, będąca reprodukcyą znakomitej kompozycyi Wojciecha Kossaka, jest już do nabycia w Krakowie. Reprodukcya, wykonana w barwnym światłodruku oddaje wiernie znamiona mistrzowskiego oryginału. Nastrojowej całości dopełnia znany już powszechnie aforyzm prof. Morawskiego. Nader niska cena karty (5 K) ułatwi niewątpliwie jej rozpowszechnienie i przyczyni się do zwiększenia funduszu przeznaczonego dla rannych i chorych żołnierzy.

Kartę oglądać i nabywać można już obecnie w lokalu biura prezydyalnego Czerwonego Krzyża przy ul. Basztowej l. 6. II. p. w godzinach między 10— i 4—7. W najbliższych dniach ukaże się w handlu.

Weterani 1863 r. do Legionistów. Legioniści IV. Pułku Legionów Polskich zostającego pod komendą pułkownika Bolesława Roji przesłali z placu boju przeszło dwa tysiące koron, na rzecz Przytuliska Weteranów Powstania 1863 r. Czcigodni powstańcy przesłali młodym towarzyszom list następującej treści:

„Ze wzruszeniem i wdzięcznością otrzymał „Zarząd Przytuliska Weteranów Powstania 1863/4, w Krakowie" Wasz iście królewski dar w kwocie K. 2.148 — dla starców przed zgonem wyglądających dnia, na który przed laty rzucili posiew krwi swojej na polską ziemię. Wam Bracia żołnierze przypadła dalsza praca na polskiej niwie. Krwią Waszą i żelazem plewicie ją z moskiewskich chwastów; krwi — i żelazem zbierzecie żniwo wolności narodu. W onym dniu umierający starcy błogosławić Was będą, żeście im dali dożyć chwili, do której tęskniły pokolenia. Pomagaj Boże Waszej broni! A gdy po znojach zwycięzkiej wojny odpoczniecie w wolnej Ojczyźnie, niechaj Was czczą potomni, a imiona Wasze przekazują w najdalsze czasy. Przyjmijcie nasze najserdeczniejsze podziękowania za poczciwe serca i hojny dar, ponad możność Waszą. Przesyłamy Wam braterskie serdeczne pozdrowienia i wyrazy głębokiej czci. Wesołych Świąt! Niech żyje IV. Pułk Piechoty Legionów Polskich!"

Do listu dołączony był opłatek.

Podniesienie ceny tłuszczów. Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie rozporządzenie ministeryalne ustalające ceny maksymalne na słoninę i smalec w hurtownej sprzedaży. Ceny ustalone rozporządzeniem ministeryalnem są znacznie wyższe, niż te, które obecnie w Krakowie obowiązują. Rozporządzene ministeryalne postanawia, że rządy poszczególnych krajów mają ustalić ceny w sprzedaży cząstkowej z uwzględnieniem miejscowych stosunków i warunków. Namiestnictwo galicyjskie do dnia wczorajszego nie ogłosiło rozporządzenia w tym kierunku, ani też nie udzieliło w tej sprawie krakowskiemu magistratowi żadnej wskazówki. Jak długo zaś namiestnictwo nie ogłosi ustalonych cen dla cząstkowej sprzedaży w miejscu, obowiązują dotychczasowe ceny, oznaczone w taryfie maksymalnej.

Obrazy do ołtarzy
Feretrony, Krzyże,
Kanony na ołtarze

dostarcza najtaniej

STANISŁAW RĄB

handel artykułów religijnych, obrazów, ram i galanteryi
Kraków, Sławkowska 4. 2164

dostarcza najtaniej

Obrazki na kolędę
w wielkim wyborze
o cenach dawnych.

HURTOWNIA

Spółka z ogr. odpow. w Krakowie

Plac WW. Świętych l. 11

poleca

Przedsiębiorstwom handlowym

Masło duńskie tłuste, mało solone w beczkach
po 51 kg.
Ryby morskie suszone, solone
w balach po 50 kg.
Sardynki norwegskie i portugalskie w skrzynkach
po 100 puszek.
Oferty na żądanie. 2075

Ćwierć wieku pracy dziennikarskiej i ciągłego postępu mieć będzie wkrótce za sobą

„GŁOS NARODU“

codzienne pismo polityczne bezpartyjne, które jako program postawiło sobie: wypracowywanie rodzimych sił w narodzie, a w szczególności dźwignięcie i rozwój żywiołu chrześcijańsko-polskiego w naszych miastach. Rosnące koło przyjaciół, którzy skupiają się przy tym programie, pozwala pismu na nieustanne doskonalenie się. Dzięki temu

wobec wojny światowej

mógł „Głos Narodu“ stanąć na wysokości dziennikarskich zadań, dając Czytelnikom swym bogaty i z najpoważniejszych źródeł czerpany materyał informacyjny w telegramach, listach i artykułach. Znaczne rozszerzenie łamów przy dwurazowem wydaniu dziennika umożliwia szybkie i pełne odzwierciedlanie całego ogromu zdarzeń, jakie niesie przełomowa chwila obecna. Na tle tego przełomu wyłaniająca się na nowo

sprawa polska

w swem szerokiem międzynarodowem znaczeniu jest od początku wojny przedmiotem szczególnie bacznej uwagi „Głosu narodu“, który notuje wszechstronne fakty i objawy jej rozwijania się i zapisuje skrzętnie głosy opinii obcej, mogące być wskaźnikiem dla ukształtowania się przyszłości. Równolegle z tem „Głos Narodu“ najżywszą uwagę poświęca

odbudowie kraju

nawiedzonego zniszczeniem wojny i opiece nad ludnością, dotkniętą jej klęskami, łącząc troskę o dzień dzisiejszy z wytężoną czujnością wobec jutra.

„Nic nad dobro narodu!“ Temu wskazaniu pozostaje wiernym dziennik, który nigdy nie stał na usługach partyj i koteryj, który zawsze oceniał zjawiska naszego życia pod kątem interesu całości i w służbie najczystszych ideałów narodowych upatrywał swą racyę istnienia.

Założenie to odbija się w doborze piór i talentów, które stale lub przygodnie grupują się przy „Głosie Narodu“. W ciągu wojny zabierali głos w różnych sprawach, lub zamieścili swe prace:

Dr Klemens Bąkowski, Prof. Fr. Bujak, E. Buynowski, X. Prof. Ant. Bystrzynowski, A. Chołoniewski, S. Chmurkowski, Dr Fr. Duda, Dr Tad. St. Grabowski, Jan Grzegorzewski, Inż. Tadeusz Harajewicz, Prof. Z. Jachimecki, X. Janicki, Prof. St. Jentys, Jan Kasprowicz, Dr Wilhelm Mahl, X. Ł. Kasprzyk, Prof. W. Kiecki, Dr L. Kolankowski, Dr Feliks Koneczny, Prof. St. Kutrzeba, Dr Antoni Korczyński, X. Dr. Korpeniewicz, Red. Fr. Kzyniak, Poseł Zygmunt Łasocki, Dr Ernest Łuniński, Jan Matyasik, X. Prof. Michalski, Wilhelm Mitarski, Dr Br. Mendelowski, Dr. J. Muczkowski, Prof. Fryderyk Müller, Inż. Tadeusz Niedzielski, Prof. Kazimierz Rogoyski, Prof. M. Rostworowski, Prof. W. Rubczyński, Dr Mikołaj Rudnicki, X. Dr Starowieyski, Wincenty Strubic, Prof. Wacław Sobieski, Prof. St. Surzyczki, Dr. J. Ujeyski, Prof. L. Wachholz, Dr H. Wielowieyski, Roman Wyoczyński, X. Adam Wereszczyński, X. Prof. Kazimierz Zimmerman

„GŁOS NARODU“ rozporządza szeregiem własnych korespondentów w kraju i na obczyźnie.

„GŁOS NARODU“ zamieszcza szybkie i dokładne sprawozdania z obszarów Polski, nawiedzonych wojną

„GŁOS NARODU“ daje barwne opisy walk naszych bohaterskich Legionów.

Wszechny dział powieściowy przynosi zajmującą i doborową lekturę na wolne chwile.

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie Koron 2, kwartalnie 6, z doręczeniem do domu dopłata miesięczna 60 hal. Na prowincyi kwartalnie z dwurazową wysyłką Kor. 8·30, z jednorazową 7·70. Za granicą z dwurazową wysyłką Kor. 9·80, z jednorazową Kor. 8. Adres Administracyi: Kraków, ul. św. Tomasza, 15.

Em. Jac. Friedmann & Bracia

Tassauerska fabryka papieru i zastępstwo fabryk papieru

Berno, Morawa.

Największy skład papierów do pisania, druku, kancelaryjnych, kartonów, kolorowych i konceptowych dla drukarń, następnie papier Cellulose, Shealings, Superior i pakowy Hawana, jakoteż i papiery adjustowane dla wszystkich branż. Próbki wszystkich znajdujących się na składzie papierów na żądanie bezpłatnie i franko.

Nowsze wydawnictwa

Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej w Krakowie. 1958

Kaczmarczyk Ks. Dr. Ewangelie. Studyum krytyczne.
Cena egzempl. broszurowanego K. 7.— z przesyłką K. 7.55.
Cena egzempl. oprawionego K. 8·20 z przesyłką K. 8·75.
Mazurek Ks. Kazania o prasie katolickiej.
Cena egzempl. broszurowanego K. 3·60 z przesyłką K. 4·05.
Cena egzempl. oprawionego K. 4·60 z przesyłką K. 5·05.
Popiel. Ks. W. Arcybiskup warszawski, Pamiętniki.
Dwa tomy. — Cena K. 6·—, z przesyłką K. 6·55.
Do nabycia za pośrednictwem każdej księgarni.

Jedynymi artykułami których nazw się nie zmieniło są: **Przetwory mleczne: „LAKTOL“**
mleko kwaśne Prof. Miecznikowa. 1860
„YOGHURT“ mleko bułgarskie — „KEFIR“
Mieszanki dla niemowląt. Stale z mleka od krów zdrowych wyrabiane.

„Laktol“ Karmelicka 15.

JUŻ WYSZŁA Z DRUKU BROSZURA
Dra FRANCISZKA STEFCZYKA

„Upaństwowienie obrotu zbożem, mlewem i produktami strączkowymi“

wydana przez Krajowe Biuro Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek. Na 136 stronicach, w 3 częściach przedstawia: I. Kupno i rozdzielanie zboża oraz produktów mącznych. II. Wojenny Zakład dla obrotu zbożem i III. Rozporządzenia, dotyczące obrotu zbożem, mlewem i produktami strączkowymi (w dosłownem brzmieniu, po dzień 30 września 1915).

CENA 1 K. 50 h.

Do nabycia we wszystkich księgarniach, główny skład w księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie.

Józef Kuczmierczyk

Nr. Telef. 394 **Kraków, ulica św. Anny** Nr. Telef. 394

poleca:

Wielki wybór kompotów i marmolady
Konserwy mięsne i jarzynowe,
Zdrowotne wino Vérmouth,
wina reńskie i krajowe, maderę i malagę kuracyjną, wino słodkie muszkatołowe.
Szampany oryg. i krajowe
Koniaki francuskie i krajowe, Benedyktynkę oryg.
Łosoś wędzony
oraz wszelkie delikatesy i towary kolonialne.

Poszukuję posady

kasyera lub magazyniera

Posiadam odpowiednie kwalifikacye, oraz poważne polecenia.

Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“ pod Legitymacya Nr. 61955. 2182

Zakład św. Józefa

dla osieroconych chłopców fundacyi Piotra Michałowskiego
Rok założenia 1848. Rok założenia 1848.

w Krakowie, ul. Karmelicka 66

Telegramy: Józefici, Kraków.

poleca

Rośliny doniczkowe i dekoracyjne, bukiety, wieńce ze sztucznych kwiatów, wszelkie wyroby w zakres kwieciarstwa wchodzące.
Drzewka owocowe karłowe i pienne, porzeczki, agresty, maliny, krzewy ozdobn., mahonie, magnolie, cisy kuliste, bzy białe i liliowe, thuje, świerki srebrne i złote, półkuliste i piramidalne, róże Polianty sztamowe, róże krzaczaste w różnych gatunkach, dentoje białe i różowe. — Maść ogrodnicza najlepszego wyrobu. Specyalność: Bluszcze wielkolistne i barwinek do obsadzania grobów, cyklameny, chryzantemy zwykłe i japońskie. Zamówienia wykonuje się odwrotną pocztą. — — Cenniki na żądanie.

Krawieczyznę damską

i bieliznę nową, oraz wszelkie reparacye przyjmuje i wykonuje starannie po możliwie niskich cenach

Wiktorya Podbielska

krawczyni
ul. Poselska l. 20, parter, (oficyny).

T. Cieśliński w Przemyślu

HURTOWNY

: SKŁAD WIN :

ZAPRZYSIĘŻONY DOSTAWCA WIN MSZALNYCH

Wina stołowe węgierskie i austryackie doszły do szalonych cen wobec tego zakupiłem w paśmie gór tokajsko-hegelajskich magnackie starsze roczniki i oferuję:

Samorodner miodny aromatyczny pełny posilający po Kor. 2·00 — 2·20, za 1 litr w beczce. — Tokaj 2 putowy kuracyjny słodki K. 5·50, Tokaj 3 putowy kuracyjny słodki K. 7·00, Cogniak medycynalny »Contro« flaszka K. 6·50.

Księgarnia G. GEBETHNERA i S-ki w Krakowie

poleca 2223

Wydawnictwo Obywatelskiego Komitetu odbudowy wsi i miast w Krakowie

ODBUDOWA POLSKIEJ WSI

PROJEKTY CHAT i ZAGRÓD WŁOŚCIAŃSKICH

opracowane przez Grono architektów polskich, wydane pod redakcyą

WŁADYSŁAWA EKIELSKIEGO.

Cena za całość (6 zeszytów) Koron **15·—**.

Opuściło prasę już 5 zeszytów, każdy zeszyt zawiera 12 tablic lit.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

WSZELKĄ

BIELIZNĘ

ubrania kobiece i dziecinne

wykonywa

„SZWALNIA DLA DOTKNIĘTYCH WOJNĄ“

pod zarządem Komitetu Pań.

Sprzedaż odbywa się stale w lokalu „Szwalni“ plac Szczepański 7. i lokalu Ligi przemysłowej ul. Straszewskiego 28.

Wielki wybór taniej bielizny, ubrań dziecinnych, fartuszków itd.

ZAMÓWIENIA HURTOWNE ODWROTNIE

Ceny najniższe. **Ceny najniższe.**

Pamiątka niedoli ludu Polskiego 1914|1915

obraz kolorowy wielk. 48/38 cm. wydany nakładem Komitetu niesienia pomocy w Królestwie Polskiem, ofiarujemy po 40 fen. za egzemplarz. Odsprzedającym odpowiednio taniej. Za nadesłaniem 60 fen. wysyłamy odwrotnie franko. — Dla oszczędzenia kosztów przesyłki zaleca się większą ilość razem zamawiać. Czysty dochód na ulżenie nędzy bezdomnych i nieszczęśliwych Rodaków. 89

S. Bendlewicz i Sp. Pleszew (Pleschen). W. Ks. Poznańskie.

DOSTAWCA NADWORNY

A. HAWEŁKA

W KRAKOWIE

poleca

znakomitą Herbatę Rangalla, Kompoty, Konfitury, Marmolady, Jarzyny, Sucharki szwajcarskie, Ryż szwajcarski w litrowych puszkach czysty lub z mięsem (Risotto). Koniak leczniczy — Wina tokajskie — Malaga.

TELEGRAMY: HAWEŁKA KRAKÓW.

PRYWATNE

KURSY PRAWNICZE

udzielają nauki w zakresie wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych. — Własne skróty w całości do egzaminu histor. w części do innych. - Przyjmuje się w ciągu bieżącego miesiąca wpisy na kurs do egz. histor. i sądowego. Osobne lekcye na żądanie.

Zgłoszenia od 3 — 5 popołudniu

Dr Kazimierz Kucharczyk

Kraków, Loretańska L. 3.

Poszukujesz

oficyalisty, guwernera, ekonoma, leśnika, ogrodnika, organisty, nauczycielki i bony, stróża, stangreta, gospodyni, dobrej kucharki i zręcznej pokojówki spiesz z ogłoszeniem swych życzeń do „Głosu Narodu“.

Buchalterka

pisząca na maszynie, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod B. Z. do Administracyi „Głosu Narodu.“

Bibułek

do papierosów i tutek dostarcza szybko, także w większych ilościach fabryka bibułek do papierosów »Jamina« T. A. Budapeszt IX., Ernäutcza 26. 2158

Wielki wybór
Pierników miodowych i kruchych
Specyalność:
piernik litewski przekładany.
Kuracyjny miód ciśniony z plastrów.
poleca:

Eugeniusz Chodziński

Łobzowska 6. 1869

Kawy palonej

- najlepsza mięszanina -

Najlepsza mięszanka za 1 kg.	Kor.	4·70
San Jago, Perłówka najlepsza	»	4.80
Caracas, Guatemala, Portorico	»	5.—
Jawa, Jamajka	»	5.05
Honduras, Mocca	»	5.10
Ceylon	»	5·30

Kawa niepalona, herbata i kakao na każdą cenę, żądajcie cenników szczegółowych. — Wysyłam w pakietach pocztowych po 4³/₄ kg., albo koleją nieopłacono, z **ocleniem** za zaliczką. Dziennie wypala moja palarnia do 5.000 kg. kawy.

Zentral Amerikanischer Kaffee Import

M. KNELLER

Wien V. Ziegelofengasse 23 c.
Telefon 55/03 Rok założenia 1889.

Wiadomości o zaginionych

Ogłoszenia o zaginionych umieszczamy w tym dziale za opłatą 1 K. za jeden raz. Należytość należy nadesłać z góry.

STANISŁAW BAR
kontrolor podatkowy z Niżankowic znajduje się jako jeniec cywilny w Taszkiencie — prosi rodzinę o listy pod adresem: Taszkient (Azya) Kruczykowskij preułok. Polski Komitet.

Ktoby miał jakiekolwiekbądź wiadomości gdzie znajduje się syn mój

Antoni Siatka

żołnierz 13 pp., który walczył ostatnio w Karpatach, raczy łaskawie mi donieść pod adresem: W. Siatka, Kraków, ul. Starowiślna l. 38.

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu“ Sp. z Ogr. odp. Redaktor odpowiedzialny i kierujący Roman Woyczyński. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Romana Ferka.